

Sygn. akt IV Ca 233/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2019 roku

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca - SSO Renata Wanecka (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu na rozprawie 22 maja 2019r. w P.

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko B. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Mławie z 27 grudnia 2018 r.

sygn. akt I C 1064/16

1. oddala apelację;
2. zasądza od B. S. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

Sygn. akt IV Ca 233/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Mławie wyrokiem z 27 grudnia 2018r. zasądził od B. S. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. 7.860,77 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 29 sierpnia 2016r. do dnia zapłaty oraz 2.117 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od wyroku złożyła pozwana, zaskarżając go w części, tj. co do 1.721,63 zł, czyli ponad kwotę 6.139,14 zł oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu i zarzuciła naruszenie:

- art. 233 § 1 kpc poprzez naruszenie przez Sąd obowiązku rozpoznania całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i nieuwzględnienie zarówno podstawy umownej, jak i prawnej do niewłaściwego naliczenia pozwanej opłaty tytułem ekspresowej dostawy gotówki oraz opłaty tytułem ubezpieczenia; błędne uwzględnienie przyznania przez pozwanego okoliczności faktycznych uzasadniających naliczenie pozwanej opłaty tytułem ekspresowej dostawy gotówki oraz opłaty tytułem ubezpieczenia; błędne przyjęcie przez Sąd treści warunków umowy łączącej strony poprzez wskazanie, iż zawarta umowa nie zawiera niedozwolonych klauzul umownych;

- art. 328 § 2 kpc poprzez niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem odpowiednich przepisów prawa;

- art. 385¹ kc – (...) kc o niedozwolonych postanowieniach umownych poprzez: błędne uznanie, że nie zachodzą żadne wątpliwości w zakresie podstaw ukształtowania zapisów odnośnie obsługi pożyczki w domu zawartej w umowie, podczas gdy zarówno podstawy jej naliczenia, jak i wysokość, wynikające z zawartej przez pozwaną umowy - budzą zastrzeżenia;

- art. 385¹ § 1 kc poprzez jego nieuwzględnienie, podczas gdy postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie, nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy;

- art. 6 kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i wskazanie, iż pozwana nie zdołała wykazać zastosowania niedozwolonych klauzul umownych.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w części ponad kwotę 6.139,14 zł, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, a także zasądzenie kosztów procesu za obie instancje.

(...) S.A. w W. w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd II instancji podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, przyjmując je za własne, stwierdzając jednocześnie, iż nie dopatrywał się naruszenia art. 233 § 1 kpc.

Całkowicie chybiony jest również zarzut obrazy art. 328 § 2 kpc. Wbrew twierdzeniom apelującej, Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku szeroko przedstawił swoją argumentację prawną z odwołaniem się do przepisów, które w jego ocenie stanowią podstawę dochodzonych roszczeń.

Sąd Okręgowy nie podziela opinii pozwanej, że postanowienia dotyczące obowiązku poniesienia dodatkowej opłaty tytułem ekspresowej dostawy gotówki oraz kosztów ubezpieczenia, mają charakter niedozwolonych.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 kc, postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Przesłanki „sprzeczności z dobrymi obyczajami” i „rażącego naruszenia interesów konsumenta” muszą być spełnione łącznie. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać wprowadzenie do umowy klauzul godzących w równowagę kontraktową. Rażące naruszenie interesów konsumenta polega natomiast na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na jego niekorzyść. W wyroku z 13 października 2010 r. (I CSK 694/09, L.) Sąd Najwyższy zauważył, że z reguły rażące naruszenie interesu konsumenta jest naruszeniem dobrych obyczajów, ale nie zawsze zachowanie sprzeczne z dobrymi obyczajami, rażąco narusza ten interes.

Istotą dobrego obyczaju jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. Sprzeczne z dobrymi obyczajami są zatem takie działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u klienta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, ukształtowania stosunku zobowiązaniowego niezgodnie z zasadą równorzędności stron. Za naruszenie równowagi kontraktowej, jako na przejaw naruszenia dobrych obyczajów, należy przyjąć takie działania, które potocznie określane są, jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania.

Ocena rzetelności określonego postanowienia wymaga zatem rozważenia indywidualnego rozkładu obciążeń, kosztów i ryzyka, jakie wiążą się z przyjętymi rozwiązaniami oraz zbadania, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w sytuacji, w której postanowienie to nie zostałoby zastrzeżone. W mechanizmie kontroli klauzul, istotny jest charakter stosunku prawnego regulowanego umową, który usprawiedliwiać może zastosowaną konstrukcję i odejście od typowych reguł wyznaczonych przepisami dyspozytywnymi.

Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy, Sąd Okręgowy uznał, że fakt, iż wysokość opłaty za ekspresową dostawę gotówki, wskazana wyraźnie w umowie, stanowi dość istotne obciążenie dla pożyczkobiorcy, nie oznacza, iż postanowienie to jest niedozwolone. Biorąc pod uwagę wysokość pożyczki, w/w opłata jest znaczącym kosztem, wynosi bowiem 5% pożyczonej sumy, nie można jednak uznać, że jej pobieranie stanowi „rażące naruszenie interesów konsumenta”. (...) S.A. trzykrotnie udzielił B. S. pożyczki w opcji z ekspresową dostawą gotówki do domu, bez uprzedniego badania jej możliwości finansowych. Uzyskała świadczenie natychmiast, bez żadnych formalności. Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska apelującej, że niezrozumiałe jest, iż w każdej z umów wysokość tej opłaty została określona inaczej. Wynika ona z wysokości udzielonej pożyczki i mimo, że została określona kwotowo, za każdym razem wynosi ok. 5% świadczenia.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma również podstaw do negowania prawa powoda do zabezpieczenia swoich interesów na wypadek braku spłaty pożyczki poprzez uzyskanie w drodze przelewu praw z umowy ubezpieczenia, zawartej przez pożyczkobiorcę (za pośrednictwem pożyczkodawcy) z ubezpieczycielem. Ubezpieczenie gwarantowało spłatę pożyczki na wypadek zdarzeń losowych, przewidzianych w umowie. Wysokość składki również była pozwanej znana w chwili zawierania kolejnych trzech umów pożyczki. Nie ma też podstaw do rozważania, czy za cały okres trwania umowy pożyczki składki na ubezpieczenie mogły stanowić świadczenie nienależne. (...) S.A. nie wypowiedział żadnej z umów, zatem ochrona ubezpieczeniowa trwała przez cały okres, na jaki zostały udzielone pożyczki.

Mając powyższe na uwadze, Sąd II instancji ocenił, że Sąd Rejonowy nie naruszył art. 385¹ § 1 kc.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 386 § 1 kpc. O kosztach procesu za II instancję Sąd orzekł zgodnie z art. 98 kpc, przy czym wysokość wynagrodzenia dla pełnomocnika powoda została ustalona na mocy § 10 ust. 1 pkt. 1) w zw. z § 2 pkt. 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

R. W.